

LETNO POROČILO ZAVODA ZA TURIZEM ŠALEŠKE DOLINE ZA LETO 2023

1. UVOD

Leto 2023 smo sodelavci Zavoda za turizem Šaleške doline (v nadaljevanju ZTŠD) zaključili z dobrimi poslovnimi rezultati, ki odražajo naš trud in zavezanost k razvoju in promociji turizma v Šaleški dolini. Uspešno turistično leto je minilo v skladu s pričakovanji in zastavljenimi cilji iz Strategije razvoja in trženja turizma v Mestni občini Velenje in Občini Šoštanj za obdobje 2022–2027. V skladu z vizijo si prizadevamo, da bo Šaleška dolina postala družinam najbolj prijazna destinacija v Sloveniji. Hkrati sledimo Strategiji razvoja slovenskega turizma, ki Slovenijo postavlja kot zeleno butično destinacijo za individualnega odgovornega gosta.

Osrednje poslanstvo ZTŠD je doseganje kakovostne in celovite turistične ponudbe ter spodbujanje in promocija razvoja turizma v Šaleški dolini. Sodelovanje in povezljivost sta v turizmu izrednega pomena, zato tesno sodelujemo z Mestno občino Velenje (v nadaljevanju MO Velenje), Občino Šoštanj, Turistično zvezo Velenje in Turistično zvezo Občine Šoštanj, turističnimi društvi, ponudniki in drugimi deležniki iz Šaleške doline. ZTŠD je nosilec upravljanja turizma v vodilni destinaciji Šaleška dolina, njegova osrednja naloga pa je izvajanje destinacijskega managementa. Zavod za turizem upravlja Velenjsko plažo, Visto – park z razgledom in Vilo Bianca. Stremimo k temu, da se v domačem okolju najprej dobro počutimo domačini in da se zavedamo turističnih potencialov svojega okolja. Le tako bomo lahko dobri promotorji turizma in dobri gostitelji.

Priznanja in nagrade, ki pripovedujejo našo zgodbo v letu 2023:

- Velenjska plaža je že šesto leto zapored osvojila prvo mesto v kategoriji naravnih kopališč v akciji Naj kopališče 2023, ki jo že 33. leto zapored organizira RTV Slovenija v sodelovanju s spletnim portalom Dobro jutro, Slovenija.
- Šaleška dolina se je s 5-zvezdičnim doživetjem Skrivnosti potopljenih vasi uvrstila na seznam 100 najboljših trajnostnih praks na svetu – Green Destinations Top 100 Stories. Produkt je bil na dogodku ITB Berlin 2024 nominiran tudi za prestižno nagrado Story Awards 2024 v kategoriji kultura in tradicija.
- Velenje je zmagovalec v kategoriji večjih mest v spletnem glasovanju oz. prejemnik naziva Ljubljenec ljudskih src v okviru projekta Turistične zveze Slovenije, Moja dežela – lepa in gostoljubna.
- Smo edina destinacija v Sloveniji s kar tremi turističnimi produkti, ki nosijo znak kakovosti Slovenia Unique Experience, ki ga podeljuje Slovenska turistična organizacija (v nadaljevanju STO).

V letu 2023 smo v okviru projekta Promocija turistične destinacije Šaleške doline pripravili nove foto in video vsebine 5-zvezdičnih doživetij v Šaleški dolini, ki temeljijo na krovni zgodbi destinacije – premogovništvo in usnjarstvo. Digitalizirane vsebine 5-zvezdičnega doživetja Polet v usnjarno Evrope smo prevedli tudi v nemški jezik. Za promocijo 5-zvezdičnih doživetij smo izvedli digitalno kampanjo na slovenskem in avstrijskem trgu.

V Velenju je bilo v letu 2023 ustvarjenih 19 % več prihodov in 19 % več nočitev kot v letu 2022. Celotno Šaleško dolino je v letu 2023 obiskalo za 2,5 % več turistov kot v letu 2022.

Na ZTŠD smo aktivni na področju digitalnega trženja destinacije. Baza sledilcev na družbenih omrežjih (Visit Saleska, Vista – park z razgledom in Velenjska plaža) je v letu 2023 presegla 45.000 uporabnikov. Spletno stran www.visitsaleska.si je v letu 2023 obiskalo preko 68.000 uporabnikov. V preteklem letu smo v angleški in nemški jezik prevedli podstran shop.visitsaleska.si, na kateri lahko uporabniki kupijo e-kartice doživetij Šaleške doline. Izberejo lahko skrivnostno kartico za zgodovinsko doživetje, ki med drugimi vključuje tudi obisk Muzeja usnjarstva na slovenskem. Na Facebook strani Visit Saleska, ki je eden od ključnih kanalov komuniciranja in promocije Šaleške doline, smo zabeležili več kot pol milijona dosega. Izvedli smo digitalno promocijsko kampanjo Šaleške doline kot zelene, varne in doživetij polne destinacije za avstrijski, srbski in italijanski trg.

Zgodba Šaleške doline je zelena. Strateško razvijamo trajnostni turizem, ki odraža naš zeleni pristop in odgovornost do okolja. V letu 2023 je mesto Velenje prejelo znak Slovenia Green Destination Gold. V okviru mednarodnega projekta SMARTA-NET je ZTŠD sodeloval na strokovnih predavanjih in delavnicah s področja trajnostne mobilnosti pri podeželskem turizmu. Prav tako trajnost vključujemo v vse segmente našega dela – razvoj, promocijo, trženje, organizacijo dogodkov, upravljanje ...

V juniju in septembru smo organizirali Promenado okusov, ki smo jo ponovno pripravili po načelu *Zero waste* – prireditve z manj odpadki. Tretjo Promenado okusov pa smo organizirali v okviru velikega dobrodelnega dogodka Velenje pomaga, ki je 7. oktobra 2023 potekal na Visti – parku z razgledom. Nadaljevali smo z Družinskimi dnevi na Velenjski plaži in Visti. Na enega zadnjih poletnih večerov smo v sodelovanju z družino Šilc pripravili drugo Dolgo mizo v Šaleški dolini. Čudovita zgodba, navita na vilice se je odvila v prijetnem ambientu prenovljenega Starega trga v Starem Velenju. Na kulinaricnem večeru s pridihom Italije in Mediterana smo obiskovalce pogostili z domačimi Šili testeninami. V novembru smo pripravili že tradicionalno Martinovanje, ki je v Staro Velenje privabilo vinarje, ponudnike lokalne kulinarike in obiskovalce od blizu in daleč. Tudi Miklavževanje in številni čarobni dogodki v Vili Bianca v decembru so prijetno oživelj Staro Velenje. Pripravili smo tudi številne vodene ogleda za skupine in posameznike.

ZTŠD je krovni upravljavec Viste – parka z razgledom in zunanjim organizatorjem oddaja prostor v uporabo za izvedbo različnih dogodkov. Na Visti so se zvrstile številne prireditve in aktivnosti različnih velikosti. Gostili smo 20 dogodkov, ki jih je obiskalo več kot 48.000 obiskovalcev. V poletnih mesecih smo za obiskovalce odprli enoto TIC Vista, ki je vabila z informacijami o parku, s pestrim izborom spominkov in polno mero uporabnih napotkov o aktualnem turističnem dogajanju ter zanimivostih Šaleške doline.

ZTŠD upravlja tudi Velenjsko plažo (že šesto leto zapored najboljše naravno kopališče v Sloveniji), ki je s svojo nadgrajeno ponudbo zopet privabila več kot 100.000 obiskovalcev. V letu 2023 smo v sodelovanju z gostinskimi ponudniki ob Velenjski plaži prvič organizirali dogodek Piknik kino na Velenjski plaži s premiero filma Misija nemogoče 7, nadaljevali pa smo z dogodki namenjenim družinam – Nedelja, dan za družine. MO Velenje je bila v sodelovanju z ZTŠD uspešna na razpisu za sofinanciranje vlaganj v javno in skupno turistično infrastrukturo v turističnih destinacijah. V nadgradnjo turistične infrastrukture na Velenjski plaži bo vloženo več kot pol milijona evrov.

Na ZTŠD bomo turizem še naprej razvijali s spoštovanjem do lokalnih ponudnikov in prebivalcev, gostov, celotnega turističnega sektorja in slehernega zaposlenega. V tako kompleksni panogi, kot je turizem, je ključnega pomena medsebojno sodelovanje pri uresničevanju ciljev, ustvarjanju novih priložnosti in soočanju z izzivi. Zahvaljujemo se MO Velenje, Občini Šoštanj, turističnim in gostinskim ponudnikom, turističnim vodnikom, turistični zvezi in njenim društvom, poslovnim partnerjem, lokalnemu prebivalstvu in vsem prijateljem turizma za njihov doprinos v uspešno zgodbo.

2. POSLANSTVO ZAVODA

Namen ustanovitve ZTŠD je doseganje kakovostne in celovite turistične ponudbe ter spodbujanje in promocija razvoja turizma v Šaleški dolini.

3. KADROVSKI NAČRT NA DAN 31. 12. 2023

31. 12. 2023 je bilo na ZTŠD zaposlenih enajst oseb in ena preko javnih del (31. 8. – 31. 12. 2023).

4. TURISTIČNO INFORMACIJSKI CENTER

V okviru ZTŠD in Turistično informacijskega centra Velenje (v nadaljevanju TIC Velenje) delujeta dve turistično informacijski pisarni: TIC Bianca in TIC Vista. Informacijska pisarna v Vili Bianca je odprta vse dni v letu, na Visti pa v poletni sezoni (predvidoma od junija do septembra). V času dogodkov izven sezone smo pisarno odprli po potrebi. V okviru TIC Velenje deluje tudi butična lokalna trgovina z bogato izbiro kulinarčnih, rokodelskih in obrtniško-umetniških izdelkov lokalnih ponudnikov ter pestrim naborom spominkov.

TIC je obiskalo skupno preko 13.500 obiskovalcev, kar je za skoraj 9% več kot v letu 2022. Največ obiskovalcev je v TIC prihajalo iz Slovenije, držav bivše Jugoslavije, Nizozemske, Nemčije in Avstrije ter Italije. Ostali obiskovalci so prihajali iz Španije, Madžarske, Združenega kraljestva, ZDA, Francije, Poljske, Švice, Belgije, Kitajske ter skandinavskih držav. Obiskovalci so največkrat povpraševali po informacijah o obisku Velenjske plaže, novega prireditvenega prostora Viste – parka z razgledom, Muzeja premogovništva Slovenije ter Muzeja Velenje.

TIC Velenje v Vili Bianca

TIC Velenje v Vili Bianca pridobiva informacije o turističnih znamenitostih, kulturnih in športnih prireditvah, kulinariki in namestitvenih možnostih v Velenju, SAŠA regiji in Sloveniji ter jih posreduje domačim in tujim obiskovalcem ter občanom. Sprejema naročila za ogled Šaleške doline z lokalnim turističnim vodnikom in nudi promocijski material. TIC Velenje izvaja promocijo destinacije prek elektronskih medijev, prodaja spominke, med katerimi so tudi spominki, ki jih izdelujejo osebe z različnimi omejitvami, ter prodaja vstopnice za različne dogodke.

TIC Vista

ZTŠD v poletnih mesecih izvaja informacijsko službo tudi v TIC Vista, kjer prav tako opravljamo dejavnost organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev, nudimo informacije o turističnih znamenitostih, prireditvah ter pestri in raznoliki ponudbi v Šaleški dolini in njeni okolici. TIC Vista je v poletnih mesecih obiskalo cca 400 obiskovalcev.

TIC na Velenjski plaži

V poletnih mesecih smo z namenom promocije in razprševanja turističnih tokov odprli promocijsko stojnico TIC na plaži.

TIC Šoštanj

V Šoštanju delujeta turistično informacijski točki v Vili Mayer ter v večnamenskem objektu v Topolšici. Namen informacijskih točk je informiranje stacionarnih, dnevnih in potencialnih gostov o ponudbi območja, izvajanje promocijskih aktivnosti ter sodelovanje pri spremljanju in analiziranju učinkov promocijskih in tržnih aktivnosti.

S promocijskim materialom oskrbujemo tudi Terme Topolšica z namenom promocije in razprševanja turističnih tokov po celotni Šaleški dolini. Gostje term si največkrat ogledajo Muzej Velenje, Muzej usnjarstva na Slovenskem, Vilo Bianca ter obiščejo različne manjše ponudnike na podeželju.

Prodaja spominkov in storitev

TIC Velenje nudi okoli 200 različnih prodajnih artiklov. V letu 2023 so med najbolj prodajanimi artikli bile majice (Ni živl'e'ja brez Vele'ja, Titovo Velenje in I feel Slovenia), magneti na temo Šaleške doline in darilni program Čebelarstva Čanč). Prodaja variira glede na letni čas. Prisotni smo na različnih sejmih in prireditvah, kjer poleg promocijskih materialov prodajamo tudi lokalne izdelke. Iz naslova prodaje spominkov v TIC Velenje beležimo cca. 13.700 EUR prihodkov.

5. SPREMLJANJE IN OBDELOVANJE STATISTIČNIH PODATKOV

Z namenom povečanja števila prihodov in nočitev smo v letu 2023 izvedli več promocijskih akcij, kampanj in nagradnih iger.

V letu 2023 je MO Velenje zabeležila 33.084 nočitev in 13.861 prihodov, kar je za 19 % več prenočitev oz. 19 % več prihodov kot v letu 2022. Domači turisti so ustvarili 21 % nočitev, tuji pa 79 %. Beležimo tudi povečanje števila tujih turistov, ki so ustvarili 32 % več prihodov in 29 % več nočitev kot v letu 2022. Povprečna doba bivanja je bila 2,4 dneva. Glede na nočitve največ tujih gostov prihaja iz Nemčije, sledijo Kitajci, Nizozemci, Srbi in Avstrijci.

V Občini Šoštanj je bilo skupno zabeleženih 59.584 nočitev in 20.980 prihodov, kar predstavlja 2,5 % manj prihodov in 4 % manj nočitev kot v letu 2022. Beležimo izrazit skok med prihodi in ustvarjenimi nočitvami tujih turistov, in sicer za 53 % več prihodov in 32 % več nočitev kot v letu 2022. Povprečna doba bivanja je bila 2,8 dneva. Med tujimi turisti so največ nočitev ustvarili turisti iz Hrvaške, Avstrije in Italije, sledijo Nemci in turisti iz drugih azijskih držav. Največ nočitev v Občini Šoštanj ustvarijo v Termah Topolšica, so razpolagali z omejenim številom sob, saj so jih približno polovico začasno oddali Domu za varstvo odraslih Velenje.

V Šaleški dolini (MO Velenje in Občina Šoštanj) je bilo v letu 2023 ustvarjenih 92.668 prenočitev in 34.841 prihodov. Od tega so tuji gostje ustvarili 42.257 nočitev, domači pa 50.411 nočitev. Povprečna doba bivanja je bila 2,7 dneva. Zabeležili smo 5 % več prihodov kot v letu 2022.

Med tujimi je bilo največ gostov iz Hrvaške. Sledili so turisti iz Nemčije, Avstrije, Italije, Kitajske in Srbije.

6. TURISTIČNA AGENCIJA

V letu 2023 smo nadaljevali z uspešnim delovanjem *incoming* turistične agencije, ki deluje v okviru ZTŠD. V ospredju naših aktivnosti je ostal izletniški turizem z osredotočenostjo na ciljno pripravljene programe za zaključene skupine, društva, šolske skupine, družine ter individualne programe.

Skupno smo izvedli 123 lokalnih turističnih vodenj in programov, pri čemer smo več kot 2.700 udeležencem približali lepote Šaleške doline. Prihodek od prodaje paketov je znašal več kot 67.800 EUR.

Izvedli smo številna turistična vodenja po Velenju in Šoštanju na raznolike teme (kulturni praznik, dan žena, mednarodni dan turističnih vodnikov, velika noč, šolske počitnice, svetovni dan turizma ipd.).

Zasnovali smo nove programe in oblikovali brošuro z najbolj atraktivnimi doživetji v dolini. Programe vodenj smo prilagajali željam obiskovalcev in tako poskrbeti za edinstveno ter personalizirano izkušnjo.

5-zvezdična doživetja

Promocija in izvedba 5-zvezdičnih turističnih produktov zahteva individualni pristop. Po programu smo organizirali 17 edinstvenih 5-zvezdičnih doživetij, od tega 10 dogodkov Velenje Underground, 6 doživetje Skrivnosti potopljenih vasi in enkrat doživetje Polet v usnjarno Evrope.

Poslovna srečanja

Za poslovne goste smo v letu 2023 organizirali interaktivna turistična doživetja, ki so vključevala tudi team-buildinge.

Šolske skupine

Veseli nas, da Šaleško dolino v prvi vrsti spoznavajo učenci številnih šol iz cele Slovenije. V sodelovanju v Mestno občino Velenje smo v okviru tedna otroka pripravili vodenja za petošolce velenjskih osnovnih šol in jim predstavili kulturne znamenitosti mesta na zanimiv in doživljajski način.

7. VODNIŠKA SLUŽBA

V okviru zavoda je organizirana lokalna turistična vodniška služba, v kateri deluje 56 licenciranih lokalnih turističnih vodnikov. V mesecu novembru smo organizirali izobraževalno in družabno srečanje za krepitev kompetenc lokalnih turističnih vodnikov in ponudnikov Šaleške doline.

8. ZALOŽNIŠTVO

Cilj naše promocije ostaja povečanje prepoznavnosti Velenja in Šaleške doline kot privlačne turistične destinacije. Temu cilju sledimo s skrbno zasnovanim komuniciranjem prek turistične znamke Visit Šaleška. V ta namen smo izdali več kot 500 paketov promocijskega materiala, ki smo ga distribuirali različnim subjektom.

Ponatisnili smo:

1. Prodajni katalog;
2. Vista – park z razgledom v slovenskem in angleškem jeziku;

3. Čarobnost podeželja Šaleške doline;
4. 5-zvezdična doživetja;
5. Kolesarski vodnik za vodena doživetja S kolesom po Šaleški dolini.

Zaradi zavezanosti trajnosti in varovanju okolja smo se v letu 2023 odločili za manjšo količino ponatisnjenih promocijski materialov ter smo večji poudarek namenili digitalni katalogom in spletni promociji.

9. MARKETING

Digitalni marketing

ZTŠD je v okviru projekta Promocija turistične ponudbe vodilne destinacije Šaleška dolina v letu 2023 izvajal aktivnosti za krepitev promocije destinacije in spodbujanja digitalne preobrazbe.

Na spletnem mestu visitsaleska.si se je število uporabnikov v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 povečalo za 23 %, število ogledov strani pa prav tako za 23 %.

Na družbenih omrežjih [@visitsaleska](https://www.instagram.com/visitsaleska) smo do konca leta 2023 zabeležili 27.560 sledilcev, skupno število sledilcev na družbenih omrežjih [@Vista – park](https://www.instagram.com/Vista_park) z razgledom in [@Velenjska plaza](https://www.instagram.com/Velenjska_plaza) pa je znašalo 45.327 sledilcev (4.518 novih). V letu 2023 smo ustvarili nov profil na Instagramu [@velenjska_plaza](https://www.instagram.com/velenjska_plaza). V bazi naročnikov na aktualne e-novice iz Šaleške doline imamo trenutno 1.309 oseb, v letu 2023 pa smo pridobili 607 novih naročnikov. Objave so skupno dosegle skoraj 3 milijone uporabnikov.

Uspešno smo nadaljevali s komunikacijo na družbenem omrežju TikTok, kjer s kratkimi atraktivnimi video vsebinami nagovarjamo k obisku destinacije predvsem mlade, ki so pomemben segment ciljnih skupin. V letu dni smo zabeležili 726 novih sledilcev in več kot 20.000 všečkov, video vsebine so dosegle več kot 330.000 oseb. Promocijo doline smo izvajali na tujih trgih, in sicer na italijanskem trgu preko digitalnih kanalov [LovelyTrips](https://www.lovelytrips.com) in na srbskem trgu preko digitalnih kanalov [TU Magazin](https://www.tu-magazin.com).

Na spletno stran www.visitsaleska.si smo v letu 2022 vpeljali novo tehnološko rešitev za prodajo e-kartic doživetij Šaleške doline. Avgusta smo vzpostavili spletno trgovino za prodajo digitalnih turističnih kartic, ki spodbujajo povezovanje ponudnikov na destinaciji in trajnostni razvoj destinacije. Z novo tehnološko rešitvijo destinacija spodbuja uporabo tehnologije in digitalnih storitev za namene promocije destinacije in obiskovalcem predlaga enostavno rešitev za načrtovanje obiska destinacije. V sklopu spletne trgovine smo ponudili štiri različne tipe digitalnih vrednostnih turističnih kartic glede na interesno področje obiskovalca, hkrati pa smo predstavili raznolikost ponudbe na destinaciji.

ZTŠD je v letošnjem letu ponovno uspešno kandidiral na Javnem razpisu za sofinanciranje aktivnosti promocije turistične ponudbe vodilnih destinacij v Sloveniji v letu 2023. Tako smo lahko v angleški in nemški jezik prevedli spletno stran shop.visitsaleska.si za prodajo e-kartic doživetij Šaleške doline.

Nadaljevali smo promocijske aktivnosti z Glorio Kotnik, s katero želimo povečati prepoznavnost destinacije s promocijskimi digitalnimi aktivnostmi.

Uradni destinacijski spletni portal visitsaleska.si

Skupno število uporabnikov, ki so v letu 2023 obiskali spletno stran visitsaleska.si, je 79.000. Skupno so si ogledali 210.364 strani. Povprečen čas trajanja seje v letu 2023 znaša 53 sekund. Najpogosteje so se uporabniki ustavili na uvodni strani v slovenskem jeziku, uvodni strani v hrvaškem jeziku, uvodni stran v angleškem jeziku in uvodni strani v nemškem jeziku.

Največ uporabnikov je spletno stran obiskalo prek mobilne naprave (69,6 %), namiznega računalnika (29,3 %) in tablice (1,20 %). Po lokaciji glede na kraj bivanja smo ugotovili, da se je v analiziranem obdobju na spletni strani zadrževalo največ obiskovalcev iz Ljubljane, Velenja, Maribora, Celja in Zagreba. Večina uporabnikov je starih med 35 in 44 let. Skoraj 65 % uporabnikov je ženskega spola.

10. PROMOCIJA IN PR

Na področju promocije smo pripravljali promocijske vsebine in sodelovali z različnimi mediji (časopisi, revije, televizijske hiše, radii, promocijske spletne strani, blogi ...). Izdali smo 352 sporočil za javnost oziroma aktualnih novic ter se povezovali z ostalimi deležniki na področju turizma in sorodnih panog ter pripravljali destinacijska promocijska besedila in poročali o novostih pri posameznih ponudnikih in partnerjih. Prav tako smo promovirali dogodke v organizaciji ZTŠD.

Tiskani mediji:

- Novi tednik (turistična sezona, namig za pomladni izlet)
- Katalog Slovenske počitnice 2023 (Velenjska plaža, Vista, 5-zvezdična doživetja)
- Media 24 (Velenjska plaža, Vista, 5-zvezdična doživetja)
- Kleine Zeitung (5-zvezdično doživetje Polet v usnjarno Evrope)
- Lipov list
- Savinjske novice
- Poletne počitnice
- TU Magazin – destinacijsko oglaševanje in PR članki (Srbija)
- Lovely trips – destinacijsko oglaševanje in PR članki (Italija)
- Magazine Horse (5-zvezdično doživetje Velenje Underground)
- Slovenia.info in Goodplace (TOP 100 stories – 5-zvezdično doživetje Skrivnosti potopljenih vasi)
- Revija Lady in Jana (doživetja)
- Oglaševanje Dnevnik (dogodki ZTŠD, 5-zvezdična doživetja Šaleške doline)
- Edicija Poletje v Šaleški dolini
- Edicija Zimske počitnice v Velenju
- Naš čas (aktualno na področju turizma, periodično ...)
- Almanah občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki 2024
- Aktualni projekti v Šoštanju ...

Radio

V sodelovanju z Radiem Si smo v sklopu oddaje Naj kopališče, v okviru katere je Velenjska plaža osvojila prvo mesto, posneli prispevek o aktivnem objezerskem turizmu. Prav tako smo predstavljali sezonsko ponudbo destinacije. Sodelovali smo z Radiem Celje in predstavljali poletno sezono in aktualna doživetja v Šaleški dolini. Predstavili smo turistično ponudbo Šaleške doline s poudarkom na vodnih doživetjih, projekte ZTŠD, poletno sezono na Velenjski

plaži in na Visti ter načrte za prihodnost. Sodelovali smo tudi z Radiem 1, s katerim smo predvsem v času poletne sezone predstavljali doživetja Šaleške doline, ko nas je radijska ekipa obiskala na Velenjski plaži. Skupaj z Radiem Velenje smo sodelovali v številnih oddajah na temo aktualnega dogajanja in turističnega utripa. Radio Fantasy nas je povabil k pogovoru na temo doživetij. Poletno dogajanje smo posneli tudi za Radio Maribor. Oglas 5-zvezdično doživetje Velenje Underground se je vrtel na radijskih postajah v Nemčiji. Zavod za turizem Šaleške doline je v sodelovanju s predstavništvom STO v Nemčiji s predstavitvijo 5-zvezdičnega doživetja Velenje Underground navdušil radijsko voditeljico Lenjo Faraguno. Promocija je potekala na radijskih postajah Klassik Fm in BEats Fm na Bavarskem.

Televizija

Z RTV Slovenija smo sodelovali v prispevku na temo 5-zvezdičnih turističnih doživetij, načrtov za prihodnost in izvajanja nove strategije. V času poletne sezone smo za POP-tv in druge televizijske hiše posneli prispevke na temo Velenjske plaže, Viste in aktualnih dogodkov. Najbolj medijsko pokrit dogodek s strani televizijskih hiš je bil MetalDays. V sodelovanju z VTV televizijo smo večkrat gostovali v oddaji Dobro jutro in posneli raznolike prispevke na temo aktualnega dogajanja na področju turizma.

Za PLANET TV smo posneli prispevek na temo ponudbe na podeželju Šaleške doline. V oddaji Planet TV na obisku je Eva Cimbola odkrivala kotičke Slovenije in nabirala ideje za aktivni večdnevni oddih. Eva se je najprej odpravila na Domačijo Lamperček, potem jo je čakala odlična hrana na Turistični kmetiji Apat, za konec pa še obisk Velenjskega jezera in Viste – parka z razgledom. Gostili smo tudi TV N1 Slovenija, ki so pripravili prispevek o potopljenih vaseh. N1 je prva regionalna in lokalna 24-urna multimedijska informacijska platforma, ki svoje vsebine ponuja približno 20 milijonom ljudem v regiji. S produkcijskimi centri v Beogradu, Sarajevu, Ljubljani in Zagrebu je N1 ekskluzivni partner CNN.

Promocija na študijskih potovanjih

Študijsko potovanje je učinkovito promocijsko orodje, saj nam z neposrednim stikom z novinarji in strokovnjaki s področja turizma omogoča prenos pozitivnih zgodb s pomočjo različnih medijev in kanalov.

V letu 2023 smo organizirali študijske ture za:

- delegacijo iz Makedonije (Velenjska plaža, mesto Velenje ...);
- gimnazijo Esslingen iz Nemčije;
- Zavod za turizem Maribor (Skrivnosti potopljenih vasi, Vila Bianca, Promenada okusov);
- Slovensko turistično organizacijo (Velenje Underground, Skrivnosti potopljenih vasi, Vila Bianca, mesto Velenje);
- pobratena mesta Mestne občine Velenje (Velenje Underground, Skrivnosti potopljenih vasi);
- Fakulteto za energetiko (obiskovalci iz Kraljeva, Srbija);
- Škofijsko gimnazijo (Skrivnosti potopljenih vasi);
- poslovne goste in partnerje iz Kirgizistana;
- poslovne goste in partnerje z Irske;
- Ekonomsko fakulteto Ljubljana (Erasmus).

Sodelovanje na promocijskih dogodkih in sejmih

Sejem Alpe Adria 2023

ZTŠD se je med 15. in 18. februarjem 2023 predstavljal v Marmorni dvorani na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani pod okriljem STO na razstavnem prostoru I FEEL SLOVENIA. V celotnem sejmskem času smo dogajanje na stojnici popestrili z virtualnim doživetjem – potopom v Velenjsko jezero z VR očali, ki je del 5-zvezdičnega doživetja Skrivnosti potopljenih vasi. V petek, 17. februarja 2023, smo gostili bogat animacijski program na temo rudarske dediščine.

Mednarodni sejem turizma v Beogradu

ZTŠD je pod okriljem STO predstavljal destinacijo Šaleška dolina (Velenje, Šoštanj/Topolšica) na Mednarodnem sejmu turizma v Beogradu. Sejem je potekal od 23. do 26. februarja 2023, na njem pa se je predstavilo okoli 350 razstavljalcev iz 33 držav.

Sejem Freizeit v Celovcu

ZTŠD je v sodelovanju s Hotelom Paka in drugimi deležniki med 31. marcem in 2. aprilom 2023 predstavljal Šaleško dolino na sejmu Freizeit v Celovcu. Gre za enega najboljših spomladanskih sejmov v južni Avstriji, ki ga obišče okoli 47.000 obiskovalcev. Na sejmu se predstavlja 450 raznolikih razstavljalcev.

Mednarodni sejem turizma in ekologije “LIST” v Lukavcu

ZTŠD je v sodelovanju z Muzejem Velenje predstavljal destinacijo Šaleška dolina na Lukavačkem sejmu List v Bosni in Hercegovini. Sejem je potekal od 4. do 6. maja 2023. Mesti Velenje in Lukavac sta partnerski mesti.

Slovenska turistična borza SIW v Portorožu

Portorož je med 9. in 11. majem 2023 gostil že 25. Slovensko turistično borzo (SIW), ki jo organizira STO. Gre za največji poslovni dogodek slovenskega turizma, ki omogoča slovenskim turističnim ponudnikom sklepanje poslov s ključnimi kupci iz Evrope in prekomorskih dežel, tujim udeležencem pa daje priložnost spoznavanja turistične ponudbe Slovenije. ZTŠD je v sodelovanju s Hotelom Paka predstavljal turistično ponudbo Šaleške doline.

Sejem Il Salone del Camper v Italiji

Mednarodni sejem Il Salone del Camper je potekal od 9. do 17. septembra 2023 v Parmii. Usmerjen je predvsem v turistična doživetja z avtodomi, a se dotika tudi drugih oblik turizma – predvsem trajnostnega, zelenega in v stiku z naravo.

Dnevi slovenskega turizma v Novi Gorici

V okviru 13. Dni slovenskega turizma smo se tudi predstavniki ZTŠD uspešno vključili v dogajanje. Dnevi slovenskega turizma (DST) so največji in najpomembnejši strokovni dogodek v turizmu, ki ga STO v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport že 13 let organizira skupaj z vsemi večjimi partnerskimi institucijami.

Workshop s češkimi turističnimi agenti in organizatorji potovanja AČCKA

Med 26. in 28. novembrom 2023 je STO skupaj s partnerji gostila letni kongres združenja AČCKA, ki združuje preko 240 čeških turističnih podjetij. Kongresa se je udeležilo 70 čeških

turističnih agentov in organizatorjev potovanj, ki so v sklopu kongresa spoznavali Slovenijo in se v tem času na delavnicah srečali s številnimi slovenskimi turističnimi ponudniki. ZTŠD je sodeloval na delavnici v sklopu kongresa in predstavil Šaleško dolino kot zeleno in družinam prijazno destinacijo. Sodelovanje na tovrstnih dogodkih je ključno za krepitev prepoznavnosti destinacije, saj se je izkazalo, da med češkimi agenti še vedno ni dobro poznana.

11. DOGODKI

Izpostavljeni dogodki		Datum
1	Poklon kulturi	8. 2. 2023
2	Mednarodni dan turističnih vodnikov	21. 2. 2023
3	Zimske počitnice v Šaleški dolini	6. 2. – 10. 2. 2023
4	Dogodki ob mednarodnem dnevu žena	8. 3. 2023
5	Pomladni brunch v okviru Pomladnega sejma	6. 5. 2023
6	Promenada okusov in Gin festival	9. 6. 2023
7	Otvoritev kopalne sezone na Velenjski plaži – Splash festival	24. – 25. 6. 2023
8	Piknik kino na Velenjski plaži	11. 7. 2023
9	Velenjska noč	19. 8. 2023
10	Dolga miza – zgodba na vilice navite	25. 8. 2023
11	Družinski dnevi na Visti in Velenjski plaži (sklop 7-ih dogodkov)	julij - avgust
12	Šaleški festival piva	1. 9. 2023
13	Promenada okusov	8. 9. 2023
14	Svetovni dan turizma	27. 9. 2023
15	Promenada okusov v okviru Velikega dobrodelnega dogodka Velenje pomaga	7. 10. 2023
16	Dan šaleškega turizma	23. 11. 2023
17	Martinovanje v Starem Velenju	10. 11. 2023
18	Miklavževanje v Starem Velenju	5. 12. 2023
19	Velenjske praznične skrivnosti	15. 12. 2023 21. 12. 2023
20	Praznično fotografiranje v Vili Bianca	4. – 31. 12. 2023
21	Čarobnost Šaleških lokalnih okusov in doživetij	1. 12. – 31. 12. 2023
22	Praznični večer – Umetnost okrasitve božičnega drevesa (Simon Ogrizek) in skrivnost najboljše potice (Laura Apat)	7. 12. 2023
23	Čarobna Vila Bianca	7. – 22. 12. 2023
24	Čarobna promenada (gostinski del)	18. 12. – 29. 12. 2023
SKUPAJ DOGODKOV:		30

12. SODELOVANJE IN POVEZOVANJE

V letu 2023 smo poseben poudarek namenili povezovanju z različnimi deležniki, informiranju in koordiniranju prireditev ter promocij dogodkov. Redno smo se sestajali s strokovnimi sodelavci MO Velenje in Občine Šoštanj ter z vodstvi Term Topolšica in Gorenje Gostinstva kot dveh največjih turističnih ponudnikov v dolini. Poleti smo se sestajali tudi s ponudniki gostinskih storitev in organizatorji prireditev na in ob Velenjskem jezeru. Skrbeli smo za

koordinacijo in promocijo vseh dogodkov po radiu in na družbenih omrežjih ter s tem bistveno povečali obseg informiranja ciljnih skupin.

Naš uspeh je povezan z uspešnostjo lokalnih ponudnikov in drugih deležnikov, zaradi česar smo se še tesneje povezali z njimi. Veseli smo bili tudi obiskanosti strokovnih dogodkov, kot sta Turistični forum Šaleške doline in Dan šaleškega turizma. Povezali smo se tudi s slovenskim chefom Boštjanom Volkom – zmagovalcem tekmovanja mladih kuharskih mojstrov iz Evrope, ki je potekalo pod okriljem Mednarodnega inštituta za gastronomijo, kulturo, umetnost in turizem IGCAT. Mednarodno žirijo je prepričal z jedjo Honey Hug oz. medeni objem ter postal European Young Chef za leto 2023. Z Boštjanom Volkom smo se v novembru sestali in se dogovorili za sodelovanje na področju razvoja gastronskega turizma.

Na destinacijskem nivoju med drugim sodelujemo s Turistično zvezo Velenje in Turistično zvezo Občine Šoštanj. Uspešno sodelujemo tudi na regionalnem nivoju. Tako smo se udeleževali izobraževanj in srečanj v organizaciji Razvojnega centra SAŠA. Periodično smo se udeleževali sestankov koordinacijske skupine za turizem Zgornje Savinjske in Šaleške doline. Smo člani partnerstva LAS Zgornje savinjske in Šaleške doline. Poleg tega smo okrepili sodelovanje z drugimi vodilnimi destinacijami, kar je še posebej pomembno v kontekstu nedavne usmeritve STO glede formiranja novih regijskih destinacij. Na nacionalnem nivoju smo redno sodelovali z STO in se udeleževali njihovih poslovnih dogodkov in izobraževanj. Smo partner Strateškega razvojno inovacijskega partnerstva turizem – SRIPT, sodelujemo pa tudi pri aktivnostih na področju destinacijskega management Ekonomske fakultete v Ljubljani. Na mednarodnem nivoju nas povezujejo projekti, kot npr. projekt SMARTA III in program European rural mobility network. Prav tako z veseljem predstavljamo našo destinacijo različnim partnerjem iz tujine.

13. IZOBRAŽEVANJA

Leto 2023 je bilo bogato z izobraževalnimi priložnostmi in dogodki, ki so nam omogočili ne samo razširitev našega znanja in kompetenc, temveč tudi krepitev našega sodelovanja z različnimi akterji v turizmu. V duhu nenehnega učenja in inovacij smo se udeležili vrste pomembnih dogodkov ter sami organizirali ključne izobraževalne aktivnosti, s katerimi smo prispevali k razvoju turizma v naši regiji in širše. Za dvig kompetenc kadrov skrbimo na več področjih: strokovnih, družbenih, trajnostnih in specifičnih.

14. STRATEGIJA RAZVOJA IN TRŽENJA TURIZMA V MESTNI OBČINI VELENJE IN OBČINI ŠOŠTANJ ZA OBDOBJE 2022–2027

Sledimo ciljem Strategije razvoja in trženja turizma v Metni občini Velenje in Občini Šoštanj za obdobje 2022–2027, ki v ospredje postavlja družinski in trajnostni turizem. Skupaj z različnimi deležniki soustvarjamo pametno, zeleno in prijazno destinacijo z napredno turistično ponudbo za naše prebivalce in obiskovalce. Sodelovanje ključnih deležnikov pri izvajanju ukrepov je izjemno pomembno. V skladu s predlagano vizijo razvoja in trženja turizma v Velenju in Šoštanju smo zastavili kvantitativne in kvalitativne cilje in oblikovali 20 iniciativ, ki se nanašajo na štiri stebre: digitalizacijo, management, promocijo in načrtovanje. V sodelovanju z zunanjim izvajalcem smo izvedli merjenje zastavljenih kazalnikov.

Kvantitativni cilji:

POVEČANJE ŠTEVILA STALNIH LEŽIŠČ

Število ležišč se je v Velenju do konca leta 2023 povečalo za 77 % in je že preseglo zastavljeno vrednost (14–29 %). Število ležišč se je v Šoštanju do konca leta 2023 povečalo za 3 %, kar je pod zastavljenim ciljem 14 % rasti v strateškem obdobju, ki predvideva letno rast za okrog 20 ležišč. Skupaj se je število ležišč v obeh občinah povečalo za 33 % glede na izhodiščno vrednost. To je 6 odstotnih točk pod skupnim zastavljenim ciljem.

POVEČANJE DODANE VREDNOSTI

Povprečna dodana vrednost na zaposlenega v turističnih podjetjih v Velenju se je v letu 2021 v primerjavi z dodano vrednostjo leta 2020 povečala za 16 % (z okrog 27.000 EUR na 31.400 EUR). V letu 2022 se je nekoliko zmanjšala (na okrog 29.900 EUR), vendar se je v primerjavi z letom 2020 še vedno povečala za 10 %. Povprečna dodana vrednost na zaposlenega v turističnih podjetjih v Šoštanju se je v letu 2021 v primerjavi z dodano vrednostjo leta 2020 povečala za 18 % (z okrog 25.700 EUR na 30.200 EUR). Se je pa prav tako v letu 2022 nekoliko zmanjšala (na okrog 29.400 EUR), vendar se je v primerjavi z letom 2020 še vedno povečala za 15 %. *Podatki za leto 2023 še niso razpoložljivi.*

POVEČANJE ŠTEVILA ZAPOSLENIH V TURIZMU

Število zaposlenih v turizmu se je v Velenju leta 2021 v primerjavi z letom 2020 znižalo in sicer s 310 zaposlenih na 273 zaposlenih oz. za 12 %. V letu 2022 se je število zaposlenih nekoliko zvišalo, in sicer na 290, kar je v primerjavi z letom 2020 nekoliko manj (0,3 %). K temu je prispevalo predvsem zmanjšanje števila zaposlenih v podjetju Gorenje Gostinstvo d. o. o., kjer se je v letu 2021 število zaposlenih zmanjšalo za 43 (oziroma za 24 %). Število zaposlenih v turizmu se v Šoštanju leta 2021 in 2022 v primerjavi z letom 2020 ni bistveno spremenilo in se je v vseh treh letih gibalo okrog 110 zaposlenih.

Ob koncu leta 2023 je bilo število zaposlenih v turizmu v Velenju 603. V primerjavi z letom 2022 (591) je bilo število zaposlenih v letu 2023 za 2,03 % višje.

POVEČANJE PRIHODKOV TURISTIČNIH PODJETIJ

Podatek o prihodkih iz naslova turizma pridobivamo od AJPEŠ-a vsako leto v mesecu maju za preteklo leto, zato s *podatkom o prihodkih v letu 2023 še ne razpolagamo*. V letu 2022 pa je bilo iz naslova prihodkov ustvarjenih 26.055.586 EUR. Od tega so gospodarske družbe ustvarile 20.000.832 EUR in samostojni podjetniki 6.054.754 EUR.

Prihodki turističnih podjetij so se od leta 2020 naprej povečevali tako v Velenju kot v Šoštanju. V letu 2022 so bili prihodki višji za 38 % v Velenju in za 39 % v Šoštanju. V Velenju so bili prihodki turističnih podjetij v letu 2022 skoraj na nivoju iz leta 2019 (nižji zgolj še za 2 %), v Šoštanju pa nižji še za 13 %.

DNEVNA PORABA GOSTOV

Enodnevni gostje so dnevno porabili 30,17 EUR, večdnevni pa 147,65 EUR. *Vir: anketa v okviru projekta Slovenia Green, MOV*

Kvalitativni cilji:

ZADOVOLJSTVO LOKALNEGA PREBIVALSTVA

Za merjenje doseganja kazalnika zadovoljstva lokalnega prebivalstva z razvojem turizma in s posameznimi elementi kazalnika je bila med 28. novembrom 2023 in 23. januarjem 2024 izvedena anketa. Rezultati ankete so primerjani z anketo, ki je bila izvedena med 23. avgustom in 7. septembrom 2021. Pridobili smo 285 odgovorov, od tega 205 (72%) občanov Velenja in 41 (14%) občanov Šoštanja in 39 (14%), ki niso občani nobene občine, vendar v delujejo v regiji.

V Velenju in Šoštanju občani podpirajo razvoj turizma. Delež respondentov, ki podpira razvoj turizma, se je v Velenju v letu 2023 nekoliko zmanjšal (za 3 odstotne točke), vendar podpora ostaja zelo visoka in višja kot v Šoštanju, kjer pa se je podpira v letu 2023 zvišala (za 1 odstotno točko). V Velenju je večji delež respondentov zadovoljen z razvojem turizma (73 odstotkov) kot v Šoštanju (54 odstotkov). Velika večina respondentov meni, da turizem prispeva h kakovosti življenja (81 odstotkov v Velenju in 82 odstotkov v Šoštanju), polovica pa, da je turizem izboljšal kakovost življenja.

V Velenju in Šoštanju se respondenti anket obeh let strinjajo glede pozitivnega vpliva turizma. Večjih sprememb med letoma ni. Je pa v obeh občinah več respondentov v letu 2023 odgovorilo, da imajo koristi od turizma in turistov.

Nekoliko se je povečala skrb glede vpliva turizma na onesnaženje, gnečo in ceno življenja v občinah.

MEDNARODNA PRIZNANJA IN NAGRADE

- Velenjska plaža – 1. mesto v kategoriji naravnih kopališč v akciji Naj kopališče 2023 (že 6. leto zapored)
- Mesto Velenje – 1. mesto v kategoriji večjih mest v spletnem glasovanju v okviru projekta TZS Moja dežela lepa in gostoljubna 2023
- Skrivnosti potopljenih vasi – uvrstitev na seznam 100 najboljših trajnostnih praks na svetu Green Destinations Top 100 Stories

Nacionalne in mednarodne nagrade destinaciji in posameznim produktom pripomorejo k promociji in prepoznavnosti.

TRAJNOST

V Zeleno shemo slovenskega turizma je vključeno Velenje. V letu 2023 je prejelo znak Slovenia Green Destination Gold, naziv Evropski zeleni list, vključeno pa je bilo tudi v Misijo 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest.

Do konca leta 2023 so bile glede na iniciative izvedene aktivnosti znotraj naslednjih področij:

- digitalna platforma vistisaleska.si;
- delovna skupina za razvoj turizma;
- razvoj iniciativ za trajnost;
(Zelena in zdrava pisarna, prijazna Sloveniji,
Dan brez zavržene hrane,
Dan v rabljenih oblačilih,

Zeleno informiranje na Promenadi okusov (striktno ločevanje odpadkov s pomočjo zelenih informatorjev),

Ozaveščanje obiskovalcev dogodkov preko spleta in video vsebin z vplivnico Glorijo Kotnik in Piko ...);

- smernice za razvoj družinskih namestitev;
- vavčer Šaleške doline;
- izobraževalni programi za dvig konkurenčnosti;
- prestrukturiranje ZTŠD;
- mednarodne in domače nagrade;
- promocija med lokalnim prebivalstvom;
- oblikovanje 3–5 ikonskih aktivnih doživetij za družino;
- promocija regije kot družinam prijazne destinacije;
- otvoritev kampa ob Velenjskem jezeru;
- digitlizacija kolesarskih in pešpoti;
- otroška igrišča ob jezeru in v središču mest;
- turizem brez plastike;
- izobraževanje ponudnikov na področju trendov v turizmu, digitlizacije, trajnostnega razvoja;
- povečati stike in sodelovanje z društvi in organizacijami v regiji;
- promocija Viste kot najbolj atraktivnega prizorišča na prostem v Sloveniji;
- oblikovanje programske usmeritve Viste;
- razvoj kulturnih vsebin z interaktivnimi, multimedijskimi in doživljajskimi elementi;
- ključne kulturne atrakcije in dogodke povezati in promovirati v povezavi z nosilnimi produkti;
- ponujanje najemnih prostorov v mestih in ob jezerih;
- širitev in nadgradnje dogodka Promenada okusov (kulinarično in trajnostno – zeleno informiranje).

Evalvacija doseganja iniciativ

Prioritetna področja, na katera se usmerjamo v sodelovanju z občinami in drugimi deležniki:

- Razvoj in aktivna ter usklajena promocija blagovne znamke s poudarkom na strateških usmeritvah (pozicioniranje kot družini prijazna destinacija, oblikovanje brand book-a) ter poudarek na družini prijaznih produktih v vseh točkah stika z obiskovalci, promocijskih aktivnostih in kanalih.
- Razvoj master planov je v pripravi.
- Digitalizacija kulturne dediščine in mobilnosti (potrebno je začeti z aktivnostmi).
- Razvoj infrastrukture kolesarskih in pohodnih poti ter njihovo označevanje in promocija – potrebno je intenzivno zagnati aktivnosti (kot aktivni del družini prijaznega turizma).
- Nadaljnji razvoj festivalskega turizma s poudarkom na družinskih dogodkih in programski shemi Viste.
- Razvoj kulturnega turizma (potreben je razvoj in promocija novih produktov in digitalizacija vsebin).
- Razvoj gastronomskega turizma s poudarkom na razvoju temeljnih elementov (gastronomska piramida in avtentične jedi).
- Trajnostne iniciative s poudarkom na zagonu projekta turizem brez plastike in merjenje porabe energentov in smeti.
- Začeti izvajati dodatne infrastrukturne projekte.

15. RAZVOJNI PROJEKTI

Projekt Promocija Šaleške doline v letu 2023

ZTŠD je uspešno kandidiral na Javnem razpisu za sofinanciranje aktivnosti promocije turistične ponudbe vodilnih destinacij v Sloveniji v letu 2023, v okviru katerega smo vpeljali novo tehnološko rešitev na spletno stran www.visitsaleska.si v skladu z nacionalnimi strategijami s področja turizma in digitalizacije ter Strategijo razvoja in trženja turizma v Mestni občini Velenje in Občini Šoštanj za obdobje 2022–2027. Namen javnega razpisa je bil krepitev promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji kot splošne promocije zaokroženega območja, ki ga vodilna destinacija pokriva, s poudarkom na krepitvi promocije trajnostno naravnane turistične ponudbe in spodbujanju digitalne preobrazbe vodilnih destinacij. Projekt je bil sofinanciran v višini 90 % oz. 21.000,00 EUR (brez DDV).

V sodelovanju s strokovnjaki s področja digitalnega marketinga in z različnimi mediji smo izvedli promocijsko kampanjo s poudarkom na doživetjih destinacije. Vzpostavili smo tujejezične e-kartice doživetij za različne ciljne skupine (aktivne, družabne foodije in družine), s katero spodbujamo dodatno potrošnjo obiskovalcev (predvsem na obiskani Velenjski plaži). E-kartica vključuje različna doživetja s cenovnim popustom. V ospredju je bila promocija destinacije Šaleška dolina kot varne, zdrave in dostopne destinacije. Izvedli smo tehnično SEO optimizacijo spletne strani www.visitsaleska.si z namenom izboljšanja pozicije na brskalniku Google in izboljšanja uporabniške izkušnje na strani. Destinacijo smo oglaševali preko digitalnih medijev na tujih in domačem trgu. V okviru projekta smo prevedli e-kartice v angleški in nemški jezik ter spletno stran shop.visitsaleska.si.

Za promocijo Šaleške doline smo v obdobju med junijem in avgustom 2023 aktivno pripravljali zabavne vsebine na družbenem omrežju TikTok. Skupno smo v tem obdobju dosegli 216.688 ogledov video vsebin in 456 novih sledilcev.

Digitaliziran film o usnjarstvu v Šoštanju, ki si ga gostje ogledajo v okviru produkta Polet v usnjarstvo Evrope, smo prevedli v nemški jezik (podnapisi + glas). V okviru projekta smo za vsa tri 5-zvezdična doživetja posneli nove promocijske video in foto vsebine ter jih preko YouTube kanala Visit Saleska oglaševali na slovenskem in avstrijskem trgu.

Čarobnost podeželja Šaleške doline

Na ZTŠD smo v letu 2023 nadaljevali z izvajanjem projekta **Čarobnost podeželja Šaleške doline**, v okviru katerega smo v preteklosti povezali več kot 30 partnerjev iz Šaleške doline. Novi programi in produkti prinašajo dodano vrednost območju, dvigujejo kakovost življenja lokalnega prebivalstva in skrbijo za vključenost različnih skupin.

V letu 2023 smo vse ponudnike s podeželja povabili na izobraževanja v organizaciji ZTŠD in veseli nas, da je bil odziv z njihove strani dober. Projekt smo promovirali na turistično informacijskih točkah pri ponudnikih, v TIC Bianca in TIC Vista ter na TIP v Šoštanju v Vili Mayer in v Topolšici. Za potrebe tovrstne promocije ponudbe podeželja smo ponatisnili promocijsko gradivo.

Zelena shema slovenskega turizma

Zelena shema slovenskega turizma (ZSST) je nacionalni program in certifikacijska shema, ki pod krovno znamko Slovenia Green združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji, destinacijam in ponudnikom ponuja konkretna orodja za oceno in izboljšanje trajnostnega delovanja, skozi znamko Slovenia Green pa to zeleno delovanje tudi promovira. Trajnostnemu razvoju turizma v Šaleški dolini sicer že več let dajemo velik poudarek.

Skupaj z MO Velenje smo v letu 2023 sodelovali pri izvedbi ukrepov iz akcijskega načrta za to obdobje:

- izobraževanje za Zelene informatorje;
- organizacija dveh certificiranih trajnostnih dogodkov;
- smernice za velenjske zelene dogodke;
- trajnostna merila za javne razpise;
- uvajanje zelenih navad med obiskovalci in domačini ter ponudniki, ozaveščanje in promocija zelenih navad;
- zelena vodenja v ranljivem območju jezer;
- nadgradnja spletnega modula ZELENO na spletni strani visitsaleska.si v tuje jezike.

Sodelovali smo tudi pri aktivnostih v okviru projekta Evropski zeleni list in Emisija 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest. Na temo trajnosti smo bili večkrat izpostavljeni tudi kot primer dobre prakse s strani Slovenske turistične organizacije. Smo član iniciative Manj plastike, več trajnosti.

SMARTA III

ZTŠD je eden od partnerjev projekta SMARTA-NET. V sklopu projekta si prizadevamo spodbujati trajnostne rešitve deljene mobilnosti med podeželskimi območji, znotraj oddaljenih območij in med oddaljenimi podeželskimi območji ter mestnimi območji. Hkrati v projektu želimo upoštevati pomen mobilnosti pri razvoju ekoturizma. Projekt financira Evropska komisija in poteka pod okriljem generalnega direktorata za mobilnost in promet (DG MOVE). Med drugimi smo se v oktobru udeležili srečanja European rural mobility network v mestu Bingen am Rhein v Nemčiji. Udeležilo se ga je 68 predstavnikov iz 17 držav.

LAS – za aktivnejši jutri

Kot samostojni partner, smo poskrbeli za ozaveščanje prebivalstva preko izvedbe zelenih promocijskih dni.

Moja dežela – lepa in gostoljubna

Projekt Turistične zveze Slovenije Moja dežela – lepa in gostoljubna v ospredje postavlja najbolj gostoljubna in urejena mesta in turistične točke. MO Velenje je prejela priznanje kot zmagovalka spletnega glasovanja v kategoriji velikih mest in s tem postala nosilec priznanja Ljubljenec ljudskih src.

16. UPRAVLJANJE

Vila Bianca

Po Pogodbi o predaji premoženja v upravljanje ZTŠD se redno, tekoče in gospodarno vzdržuje objekt Vila Bianca, v katerem so tudi prostori ZTŠD. Za tekoče vzdrževanje objektov, opreme in naprav skrbimo sami v obsegu, določenem z vzdrževalnimi standardi in normativi, predpisanimi s strani pristojnega ministrstva in ostalimi zakonskimi predpisi. V letu 2023 smo izvajali tekoča vzdrževalna dela in manjše investicije za revitalizacijo vile. Glede na letni čas in priložnost smo zaposleni vilo ustrezno dekorirali in tako poskrbeli za višjo kakovost izkušnje obiskovalcev.

V Vili Bianca smo v letu 2023 gostili 182 dogodkov (8 % več kot leta 2022), na njih pa preko 6.500 obiskovalcev (30 % več kot leta 2022). Uporabniki prostorov Vile Bianca so bili tako javni zavodi, društva kot tudi zasebni in gospodarski sektor.

V dvorani Vile Bianca izvajamo tudi civilne obrede za sklenitev zakonske zveze. V letu 2023 smo gostili štiri poroke s skupno približno 200 gosti. V okviru Vile Bianca deluje tudi galerija, ki jo uporablja Društvo šaleških likovnikov. V letu 2023 so organizirali 19 razstav, ki si jih je ogledalo preko 950 obiskovalcev.

Večje investicije:

- beljenje vseh prostorov v vili;
- dograditev stene za projekcijo v dvorani;
- pleskanje balkonskih ograj na vili;
- obnova vseh strešnih oken (mansarda);
- posodobitev avdio opreme.

Prihodki od oddaje poslovnih prostorov v najem v Vili Bianca so znašali 5.487,71 EUR (brez DDV). Prihodki od najemnin gostinskega lokala so znašali 10.800,00 EUR (brez DDV).

Velenjska plaža

ZTŠD je krovni upravljavec in koordinator aktivnosti na Velenjski plaži:

- priprava vseh javnih naročil vezanih na Velenjsko plažo in kontrola izvedbe del;
- priprava idej in izvedba vseh investicij na Velenjski plaži;
- izvedba razpisa za oddajo štirih lesenih prodajnih hišk, zemljišča ob čolnarni in zemljišča nad čolnarno;
- koordinacija vseh najemnikov, ki imajo podpisano pogodbo z ZTŠD;
- usklajevanje dogodkov ob Velenjskem jezeru;
- organizacija in promocija dogodkov;
- koordinacija urejanja okolice Velenjske plaže (čiščenje, košnja trave ...);
- koordinacija pogodbenega dela na Velenjski plaži (rediteljska služba, storitve reševanja iz vode, čiščenje sanitarijev, čiščenje plaže, upravljanje vodnega parka in hišniška opravila);
- organizacija sestankov in koordinacija ponudnikov ter ostalih deležnikov na Velenjski plaži;
- spremljanje in objava podatkov o kakovosti vode;

- organizacija izvajanja anketiranja obiskovalcev plaže za izbor Naj naravno kopališče 2023

Z Mestno občino Velenje smo sodelovali pri prijavi na Javni razpis za sofinanciranje vlaganj v javno in skupno turistično infrastrukturo ter naravne znamenitosti v turističnih destinacijah, na katerem smo bili uspešni. Za projekt so bila odobrena finančna sredstva v višini do 349.718,40 evra. V sklopu projekta, kjer bomo najprej izdelali projektno nalogo, ki bo podlaga za celostno in trajnostno upravljanje prostora v prihodnje, bomo nadgradili turistično infrastrukturo – nova urbana oprema, dostop za gibalno in senzorno ovirane, digitalizacija ponudbe, novo 5* doživetje, ipd., in tako izboljšali možnosti za aktivno preživljanje časa na Velenjski plaži. Celotna vrednost projekta, katerega ukrepi bodo izvedeni do konca leta 2025, znaša 545.573,62 evrov.

Novosti

Na novo kopalno sezono smo se ponovno dobro pripravili in poskrbeli za nekaj izboljšav. Obnovili smo pomole, razširili vodni park z novimi zanimivimi in adrenalinskimi elementi. Med poletno sezono 2023 smo ponudbo obogatili tudi s Piknik kino večeri na Velenjski plaži. Nadaljevali smo z družinskimi nedeljami, ki smo jih v skladu z novo strategijo razvoja turizma v Šaleški dolini. Dnevi za družine so bili razdeljeni na športne igre za otroke ter na ustvarjalne delavnice za otroke.

Plaža je začela obratovati v soboto, 24. junija 2023, ko je za novo dimenzijo zabave poskrbel dvodnevni Splash festival, ki je nadgradnja festivala Pljusk. 24. junija 2023 ob 20. uri je sledila prireditev Kresna noč, ki je imela tudi dobrodelno noto.

Tudi v kopalni sezoni 2023 smo zagotavljali usposobljene reševalce iz vode in redno spremljali kakovost vode. Monitoringi so pokazali, da voda Velenjskega jezera ustreza vsem merilom za kopanje. Rezultate smo ažurno objavljali na spletni strani MO Velenje, na spletni strani VisitSaleska in Facebook profilu Velenjska plaža. Pri vzdrževanju plaže smo vseskozi upoštevali higienska priporočila za naravna kopališča.

Ponudbo Velenjske plaže je bistveno nadgradil tudi ponovno delujoči Camp Velenje z novo restavracijo. Gostinsko ponudbo na plaži je obogatil tudi food truck Full Burger. Novost sezone 2023 je bil tudi atraktiven bar Okrepčevalnica Cuba, ki je dnevno ponujal sveže obroke in odlične koktejle.

V lesenih hiškah na Velenjski plaži so s svojo ponudbo razvajali naslednji ponudniki: James place Velenje (žar ponudba), Fast Turk (kava, osvežilne pijače, pomfri, zvitki, hot dog, piščančji zrezki), Veleye led (dnevno sveži sladoledi, palačinke, vafliji) in Bubble (vafliji, ameriške palačinke, pijača, sladoled, hot dog). S prenovljeno ponudbo, programom in vsebino so nas skozi celotno poletje razveseljevali tudi Wunder Beach Bar, ki je poleg Campa Velenje največji gostinski ponudnik na Velenjski plaži.

Dogodki

Kresna noč in Splash festival

Poletje na Velenjski plaži smo tradicionalno pričeli s Kresno nočjo in tradicionalnim prižigom lučk na Velenjskem jezeru (24. junija 2023). Na Splash festivalu se je v dveh dneh (24.–25. junija 2023) zvrstilo veliko glasbenih, športnih in kulinarčnih dogodkov. Prireditev pa je bila znova dobrodelno obarvana.

Piknik kino na Velenjski plaži

Piknik kino na Velenjski plaži je navdušil obiskovalce, ki so si prvi v Sloveniji ogledali premiero filma Misija: Nemogoče 7 – pod zvezdami, na najlepšem naravnem kopališču in na največjem napihljivem platnu Sloveniji!

Nedelja, dan za družine

Športne igre in ustvarjalne delavnice ob nedeljah.

MetalDays na Velenjski plaži

Velenjska plaža je bila v času od 1. do 5. avgusta 2023 odprta samo za obiskovalce festivala MetalDays. Za ostale obiskovalce smo uredili nadomestno plažo pod vrtičarskim naseljem Kunta Kinte. ZTŠD je svojo priložnost na festivalu MetalDays videl tudi v povezovanju s Klubom vodnih športov in Zoo Stationom. Skupaj smo pripravili bogato ponudbo vodnih športov, kot so najem vodnega parka, najem supov, vožnja z ladjico, najem kanujev, najem kajakov ...

Velenjska plaža je 6-krat zapored osvojila prvo mesto v kategoriji naravnih kopališč v akciji Naj kopališče, ki jo organizira RTV Slovenija v sodelovanju s spletnim portalom Dobro jutro, Slovenija. Prav tako nam je v izjemno veselje, da smo na Velenjski plaži poletni 2023 zabeležili več kot 100 tisoč obiskovalcev, vodni park napihljivih igral pa je pritegnil več kot 20 tisoč ljudi iz različnih koncev Slovenije in tudi tujine.

Prihodki od uporabnin na Velenjski plaži so znašali 28.654,80 EUR (brez DDV). Prihodki od najemnin gostinskih ponudnikov na Velenjski plaži so znašali 4.945,20 EUR (brez DDV).

VISTA – park z razgledom

V letu 2023 je Vista upravičila vlogo ene največjih odrskih površin v Sloveniji, saj je na 17 uspešno izvedenih dogodkih gostila okoli 48.000 obiskovalcev. S kakovostnim pristopom smo na ZTŠD vsem organizatorjem omogočali izvedbo nepozabnih koncertov domačih in tujih zvezd, kulturnih, zabavnih, festivalskih, športnih in zasebnih prireditev ter poletno sezono sklenili s spektakularnim koncertom Zdravka Čolića in velikim dobrodelnim dogodkom Velenje pomaga.

Vista je zaradi dogodkov in koncertov v zadnjih dveh letih postala relativno dobro prepoznan prireditveni prostor v ožji okolici. Vsak dogodek, ki se na Visti zgodi, pripomore k njeni prepoznavnosti. To je pravzaprav prednost Viste kot prireditvenega prostora – da prepoznavnost parka skozi marketinške kampanje za dogodke na Visti izvajajo organizatorji dogodkov. V tujini Vista kot prireditveni prostor ni prepoznana. Prepoznavnost v tujini se je v ožji nišni skupini težkometalcev malo izboljšala zaradi festivala MetalDays.

Posebno doživetje na Visti je predstavljal velik dobrodelni dogodek Velenje pomaga, ki ga je MO Velenje organizirala v sodelovanju z vsemi javnimi zavodi za zbiranje sredstev za žrtve poplav in neurja v avgustu 2023.

Upravljanje in vzdrževanje

Vista deluje v okviru ZTŠD, za tehnično podporo skrbi še Mladinski center Velenje. Ustanoviteljica MO Velenje je na ZTŠD neposredno prenesla upravljanje objektov s pogodbo o upravljanju. Ker gre za javni zavod, je celotna infrastruktura oddana upravljavcu s pogodbo brezplačno, amortizacija se računa kot lastnina občine. Redno vzdrževanje infrastrukture upravlja s storitvenimi pogodbami, ki jih financira deloma s prihodki od najemnin odra in prostora ter gostinskega lokala, deloma pa iz proračuna MO Velenje. Investicijsko vzdrževanje iz vsakoletnega proračuna zagotavlja MO Velenje. V letu 2023 smo na ZTŠD kot upravljalec prireditvenega prostora Vista – park z razgledom vsak mesec seznanjali nadzorne organe, izvajalca VG5 in MO Velenje z reklamacijskimi zapisniki in popisi stanja objekta.

Glavni projekt nadgradnje prireditvenega odra je bil postavitve zadnje pomične stene, ki jo je izvedel glavni izvajalec VG5 in podizvajalci ADTeh in Adoor. Postavitve stene je velika pridobitev, ki odpravlja eno večjih težav ob slabem vremenu, ko je oder predvsem zaradi vetra skoraj neuporaben. Dela so potekala od 11. aprila do 10. junija 2023.

Garancijski roki

2. oktobra 2023 so bile odpravljene še zadnje reklamacije, vezane na predajo objekta v upravljanje s strani izvajalca VG5. S tem datumom začne teči 4-letna garancijska doba za gradbena dela. VG5 v času garancijskega roka skrbi za odpravo napak tudi v prihodnje. Ugotavljanje napak pri gradnji in reklamacijske zapisnike še naprej vodi ZTŠD in skrbi, da bodo napake odpravljene čimprej. Nekaj težav se že kaže zaradi nestabilnega terena, nekaj zaradi vandalizma, nekaj pa zaradi elementov (dež, veter, sonce), ki dokaj agresivno delujejo na infrastrukturo.

Vzdrževanje čistoče, reda in urejenosti celotne površine prireditvenega prostora je ena od glavnih prioritet ZTŠD kot upravljalca prostora. Tako obiskovalcem omogočamo prijetnejšo izkušnjo preživljanja prostega časa na sprehajalnih poteh med otoki zelenic, obiska otroškega igrišča, pomola in športnih aktivnosti na ploščadi.

Za vzdrževanje okolice, ki zajema košnjo travnatih površin, obrezovanje dreves in pobiranje odpadkov na Visti, skrbi koncesionar. V času sezone se urejanje in vzdrževanje izvaja na tedenski ravni. Pobiranje odpadkov pa organiziramo na dnevni ravni tekom celega leta.

Za čiščenje javnih sanitarij in prostorov BTS je odgovorno podjetje BE4, Boris Berkenjačević s. p.. Čiščenje se od 1. januarja do 31. maja in od 1. septembra do 31. decembra izvaja enkrat dnevno, čiščenje prostorov TIC-a ter oken na objektu BTS pa se opravlja po dodatnih naročilih. V času poletne sezone od 1. junija do 31. avgusta se je čiščenje javnih sanitarij Viste opravljal dvakrat dnevno.

Planiranje in izvedba dogodkov

Poleg upravljanja in vzdrževanja je vloga ZTŠD tudi planiranje in podpora pri izvedbi dogodkov. Kot dober gospodar smo skrbeli za urejen prostor, ki ga dajemo v najem, in vodimo administracijo glede najema prireditvenega prostora. V letu 2023 smo vzpostavili poslovni model glede odnosov z zunanjimi organizatorji dogodkov, ki zajema vlogo, soglasje, pogodbo, primopredajni zapisnik pred in po dogodku. Kot najemodajalec smo nudili podporo pri komunikaciji z lokalno skupnostjo in sami organizaciji dogodkov.

Prihodki od uporabnin na Visti so znašali 76.575,09 EUR (brez DDV). Prihodki od najemnin gostinskega lokala so znašali 32.600,00 EUR (brez DDV).

Dogodki v letu 2023

Dogodek	Datum	Obiskanost
Drive in kino	12. 5. 2023	200
Paintball na Visti	13. 5. 2023	500
Duatlon	14. 5. 2023	100
Živjo, nogomet	20. 5. 2023	1.000
AMTK Rally Velenje	25.–27. 5. 2023	1.500
Vista de Tour, DJ Ksennia	3. 6. 2023	500
Ameriški avtomobili	10. 6. 2023	1.500
Šank Rock 40+ z gosti	17. 6. 2023	8.000
Splash festival (Dubioza Kolektiv, Senidah, S.A.R.S.)	25. 6. 2023	6.500
Soundgarden festival	29. 6.–1. 7. 2023	200
Državno prvenstvo v košarki 3x3	15. 7. 2023	1.000
MetalDays festival	27. 7.–4. 8. 2023	15.000
Velenjska noč	19. 8. 2023	2.000
Županov sprejem za prostovoljce	31. 8. 2023	500
Srečanje kmetič savinjske in koroške regije	2. 9. 2023	500
Koncert Zdravko Čolić	9. 9. 2023	5.000
Veliki dobrodelni dogodek	7. 10. 2023	4.000
Skupaj dogodkov:		17
ŠTEVILO OBISKOVALCEV VISTE 2023		48.000

17. IZVLEČEK IZ RAČUNOVODSKEGA POROČILA

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Prihodki določenih uporabnikov v letu 2023

PP	PRIHODKI	Realizacija: 2023
1	2	4
71.1.1	Prihodki MOV za materialne stroške	129.127
71.1.10	Prihodki za plače Vista	82.182
71.1.11	Upravljanje prireditvenega prostora - koncesija	101.646
71.1.2	Prihodki MOV za program	187.729
71.1.3	Prihodki MOV za plače	259.840
71.1.4	Prihodki MOV za vzdrževanje objektov	40.948
71.1.8	Prihodek MOV za ureditev čolnarne	136.055
71.1.9	Upravljanje prireditvenega prostora	112.431
71.2.1	Prihodek za program STO - Šoštanj	3.051
71.2.3	Prihodki za plače - Šoštanj	26.467
71.2.4	Prihodki za ostalo - Šoštanj	8.033
71.3	PRIHODKI IZ DRUGIH PRORAČUNOV	3.715
71.3.1	Prihodki LAS - za program	2.125
71.3.5	Prihodki STO vodilne destinacije	29.490
73.1.1	Prihodki od prodaje turističnih produktov, spominkov	13.759
73.2.3	Prihodki - turistično vodenje	56.131
73.2.4	Prihodki organizacija in izvedba	11.745
74.1.1	Prihodki od obresti	5.762
75.1	Prihodki za povračilo stroškov	5.289
75.2	Drugi prihodki - prevrednotovalni	15.406
	Skupaj	1.230.929

Zavod za turizem Šaleške doline je v letu 2023 na račun prejel še 159.062,85 € (brez DDV) sredstev od oddajanja poslovnih prostorov, ki jih ima v upravljanju od MOV in so vidna na kontih 24, ki izkazujejo kratkoročne obveznosti do MOV.

Odhodki določenih uporabnikov v letu 2023

PP	ODHODKI	Realizacija: 2023
1	2	4
1.1	Delo preko študentskega servisa	14.027,38
1.10	Bančni stroški	840,56
1.2	Spominki - komisijska prodaja, vrečke ...	10.464,46
1.4	Povračilo stroškov (računovodstvo, informatika)	3.783,46
1.6.2	Vzdrževanje - Calculus	1.370
1.6.3	Vzdrževanje - Odos	4.392
1.6.6	Varovanje, električna, čiščenje, odvoz smeti ...	50.876
1.7	Pisarniški material, storitve	2.753
1.8	Telefonija	3.310
1.9	Razno	47.894
2.2	Prireditve, projekti, promocija	95.604
2.2.10	Promenada okusov	14.443
2.2.11	Košarka 3*3	5.851
2.2.12	Sofinanciranje dogodkov	5.088
2.2.14	Šili fest	3.795
2.2.5	TOP vikend na Velenjski plaži - Noč ob jezeru	25.819
2.2.6	Promocijske aktivnosti mreže postajališč za avtodome	1.294
2.2.8	Projekti - lastna produkcija	14.134
2.2.9	Ureditev čolnarne	137.996
2.2.90	Upravljanje prireditvenega prostora	197.683
2.3.1	Sejem Alpe Adria	3.836
2.3.2	Izvedba ukrepov strategije in trženja turizma v MOV	5.157
2.3.5	Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma STO	26.726
2.5	Turistični produkti	32.526
2.5.1	Razvoj turističnih produktov - Retro Velenje	9.485
2.5.3	Razvoj turističnih produktov - Visokotehnoško Velenje	1.318
2.5.4	Festivalski turizem	1.645
2.5.5	Aktivni turizem	2.895
2.5.6	Poslovni turizem	2.524
2.6	Kolesarski turizem	10.339
3.1.4	LAS - Čarobnost podeželja	6.671
4.1	Izobraževanje turističnih vodnikov	2.946
5.1	Plače in nadomestila	358.662
5.2	Regres	13.538
7.1	Tekoče vzdrževanje	42.286
7.3	Amortizacija	-4.306
	Skupaj	1.157.664

Zavod za turizem Šaleške doline je na dan 31.12.2023 v poslovnem rezultatu prikazal presežek prihodkov nad odhodki v višini 72.051 €. Ta sredstva bo Zavod na predlog direktorice v letu 2023 porabil za investiranje – za opravljanje in razvoj dejavnosti.

Pri obračunu davka od dohodkov pravnih oseb se upošteva:

Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Uradni list RS, št. 109/07 in 68/09 in 137/21 - ZDDPO-2, kjer 9. člen opredeljuje oprostitve davka za zavezance, ki so bili ustanovljeni za opravljanje nepridobitne dejavnosti.

Davčna obveznosti za pridobitni del dejavnosti za leto 2023 znaša 1.214 €, med letom so bile že vplačane akontacije v znesku 555 €, terjatev za doplačilo davka po obračunu je 659 €.

Pripravili:
Sodelavci Zavoda za turizem ŠD

Računovodsko poročilo (točka 17) pripravila:
Tanja Brglez

Alenka Kikec
Direktorica Zavoda
za turizem ŠD